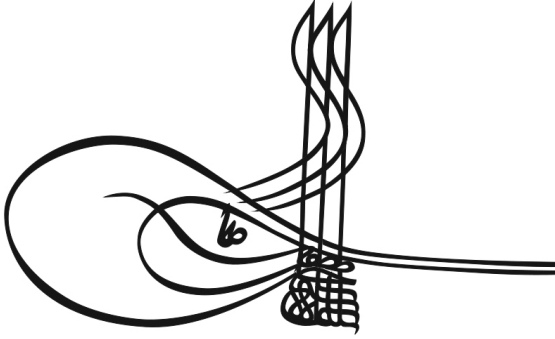

Kanuni Sultan Süleyman, Onuncu Osmanlı Padişasıdır. Divan Edebiyatı'nda "Muhibbi" ve birçok Batı ülkesinde "Muhteşem Süleyman" olarak da bilinir. Batılı tarihçilerin onu "Muhteşem" olarak tarif etmesinin sebebi, Kanuni Sultan Süleyman döneminin, Osmanlı'nın altın çağı olarak görülmesidir.

1. BÖLÜM

Muhteşem Yürüyüşün Başlangıcı

O smanlı mülkünün sahibi, güçlü hükümdar, Mekte ve Medine'nin koruyucusu Sultan Yavuz Selim Han, hastalığa yenik düşmüştü. Çorlu yakınlarında kurulan karargâhta askerler sefer emri bekliyorlardı. 1520'de 21 Eylül'ü 22 Eylül'e bağlayan gece, Veziriazam Piri Paşa'nın ilan ettiği haber, kısa sürede tüm orduya yayıldı:

“Sultanımız, şevketli hükümdar Sultan Selim Han, Hakk’a yürümüştür.”

Askerler külahlarını yere attılar, çadırlarını yıktılar. Tüm orduda bu matem işaretleri vardı. Yaşamı savaş meydanlarında geçmiş büyük sultan artık yoktu.

Veziriazam Piri Paşa, hazine arabalarını hemen mühürleyip sultanın naaşını İstanbul'a gönderdi. Piri Paşa, sultan hayata gözlerini yumduğu anda Manisa'ya haber göndermişti. Piri Paşa, bu haberle geleceğin yeni sultanını tahta çağırıyordu.

Manisa’da, sefere çıkan babasından zafer haberleri bekleyen Şehzade Süleyman, erken gelen haberciyle şaşırıldı. Bir görevli, Piri Paşa’nın kısa mektubunu yüksek sesle okumaya başladı:

“Sultanımız, şevketlü hükümdar Sultan Selim Han, Hakk’a yürümüştür. Mülkü Osmanlı artık iki dudağını zın arasındadır.”

Bu haberi duyanlar, şaşkınlıklarını üstlerinden attıktan sonra hemen diz kırıp yeni sultanı selamladılar. Şehzade Süleyman da bir süre durakladıktan sonra ayağa kalkarak yola çıkmak üzere hazırlanmaya başladı. Çok geçmeden İstanbul’a vardı. Üsküdar’a geldiğinde, bir yeniçeri kıtası Süleyman’ı karşıladı. Vakit kaybetmeden karşıya geçip saraya girdi ve tahta oturdu. İçeri girerken tüm saray halkı ona biat etmişti.

Ertesi gün Vezirazam Piri Paşa da İstanbul’a gelip yeni sultana bağlılıklarını bildirdi. Süleyman, siyah matem kıyafeti giydi ve tahta geçme töreni resmi olarak gerçekleştirildi. 25 yaşındaki Şehzade Süleyman, Osmanlı Devleti’nin yeni padişahı olmuştu.

Törenden hemen sonra Sultan Süleyman, Edirnekapı tarafından surların dışına çıkarak babasının cenazesini karşıladı. Ağır ağır yürüyerek Fatih Camii’ne gelen sultan, burada babasının cenaze namazını kıldı.

Yaşayan kardeşi olmadığı için tahta rakipsiz olarak yürüyen Süleyman artık sultandı. Osmanlı Devleti'nin Altın Çağı ve Sultan Süleyman'ın muhteşem yürüyüşü başlamak üzereydi.

2. BÖLÜM

Sultan Süleyman Avrupa Kapılarında

Sultan Süleyman tahta çıkar çıkmaz yaptığı işler, padişahlığı boyunca onun, adaletten ayrılmayacağını gösteriydi. İlk olarak babasının döneminde Mısır'dan getirtilen bazı sanatçı ve âlimlerin, ülkelerine dönmelerine izin verdi.

Babasının koyduğu ibrişim yasağını da kaldırdı. İran'a karşı uygulanan bu yasak, ipek ticaretini engelliyordu. İbrişim yasağı yüzünden mağdur olanların, zararlarının karşılığında tazminatlar ödendi.

“Kanlı Cafer” diye anılan Donanma Komutanı Cafer Bey, halka yaptığı zulüm ve haksızlıklar nedeniyle idama mahkûm edildi. Sultan Süleyman'ın kararları, tüm imparatorluğa yayıldı. Halk, yeni padişahın adaletle hükmedeceğine inanmıştı. Kanunlar çıkaran ve saltanatının sonuna kadar adil olmayı başaran Sultan Süleyman, “Kanuni” olarak da anılmıştır.

Kanuni tahta çıktıktan kısa süre sonra Şam Valisi Canberdi Gazali isyan etti. Padişahın tecrübesiz ve genç olmasından faydalanmak isteyen Canberdi Gazali yakalanıp idam edildi.

SULTAN SÜLEYMAN'IN KANUNLARI

Osmanlı Devleti'nde ilk kanun çalışması Fatih döneminde yapılmış olsa da kanunları bir araya toplayıp genişleten ve onları tüm ülkede uygulayan ilk sultan, Kanuni Sultan Süleyman'dır. Zaten Kanuni diye anılmasının sebebi bu kanunlardır.

Tahta yeni çıkmışken kanunname yazdıran sultan, kanunların uygulanması için kesin kurallar koymuştur. Üç kısımdan oluşan kanunnamenin ilk kısmı; zina, dövüş, adam öldürme gibi olayların yanı sıra gasp, hırsızlık gibi konuları da işler. Kanunnamenin ikinci ve üçüncü kısımlarında ise mali ve askerî konular üzerinde durulur. Timar sisteminin tanımı yapılır, bunların askerî ve mali yükümlülükleri belirtilir.

Osmanlı sınırları dışından getirilen mallardan, hayvanlardan, çayır ve otlaklardan, arı kovanlarından, bağ ve bahçelerden alınacak vergiler, kanunda yerini alan konulardır. Bazı vilayetlerin mali işlerine ait kayıtlar da bu kanunnamede yer alır.

Kanunnamedeki birkaç ceza örneği şöyledir:

"Eğer kaz veya tavuk uğurlarsa (çalarsa) kadı tazir ede, iki ağaç başına bir akçe cerime (para cezası) alına."

"Eğer at uğurlarsa elini keseler, kesmezler ise ikiyüz akçe cerime alına."

"Eğer adam öldürürse, yerine kısas etmeseler bin akçe ya da ziyadeye gücü yeterse dört yüz akçe cerime alına; andan aşağı halli olursa yüz akçe cerime alına; gayetle fakir ise elli akçe cerime alına."

Kanuni, babası gibi Doğu'ya değil Batı'ya sefer yapmak niyetindeydi. Babası sayesinde Doğu'da epeyce güçlü bir imparatorluk hâline gelen Osmanlı, Batı'da çok kuvvetli düşmanlara sahipti. Kanuni, ilk olarak babasının son döneminde ortaya çıkan Macar tehdidini bitirmek üzere Belgrad'ı zapt etmeye karar verdi. Vezirleri de onun gibi düşünüyorlardı. Aslında bir Sırp şehri olan Belgrad, onu Osmanlı güçlerine karşı savunamayacağına düşünen Sırp despotu Corc Brankoviç tarafından terk edilerek Macarlara bırakılmıştı.

Kanuni'den önce bir kez II. Murad, bir kez de Fatih tarafından kuşatılan şehir zapt edilememişti. Kanuni hemen sefer hazırlıklarına başladı. Rumeli Beylerbeyi'ni İpsala'ya gönderen Kanuni, Anadolu Beylerbeyi'ni de Rumeli'ye sevk etti.

Donanmayı Karadeniz'den Tuna'ya yolladı. Tuna civarında bulunan sancak beylerine, at taşıyacak kayıklar hazırlamalarını emretti. Hazırlıklar tamamlanınca Kanuni, babasının ve dedelerinin türbelerini ziyaret ettikten sonra Edirne'ye doğru yola çıktı.

Edirne'de coşkuyla karşılanan sultan, Filibe'ye geçti. Orada seferle ilgili toplantılar yapıldı. Vezirlerin bir kısmı doğrudan Macaristan'ın üzerine gidilmesi,